

виконувати відновлювальну функцію та дадуть можливість працівнику та його сім'ї забезпечити відтворення протягом всього життєвого циклу;

- посилити фінансування системи соціального захисту шляхом залучення коштів громадян і бізнесу, благодійних суспільних фондів і організацій.

Тому, в сучасних умовах політичної, фінансової та економічної кризи слід направити усі зусилля на зупинення подальшого зниження рівня життя населення та підтримання його на достатньому для нормального рівня життєдіяльності людей, а також формування у громадян України спокою, переконання та впевненості у майбутньому.

Список використаних джерел

1. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III- ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – Ст. 409.
2. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. № 966-XIV – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 38. – Ст. 348.
3. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 7 грудня 2017 р. № 2246-VIII – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – №3-4. – Ст. 26.

Ключові слова: соціальне забезпечення, державна соціальна політика, державні соціальні стандарти, прожитковий мінімум, економічні реалії.

Науковий керівник: д.ю.н., професор Чанишева Г. І.

Годунок Ксенія Олександрівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

БЕЗРОБІТТЯ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ РИЗИК

Соціальний ризик – це закріплена законодавством і визначена суспільством соціально значима обставина об'єктивного характеру, з настанням якої громадяни та члени їх сімей втратили тимчасово або назавжди засоби до існування, потребують додаткового соціального забезпечення та матеріальної підтримки з боку держави.

Питання регулювання зайнятості та безробіття знайшли відображення у працях вітчизняних науковців, таких як: Бандура С.І.,

Близнюк В.В., Болотіна Н.Б., Бондар І.К., Лібанова Е.М., Маршавіна Ю.М. та багато інших.

Безробіття — це таке соціально-економічне явище, при якому частина економічно активного населення не може знайти застосування своїй робочій силі й стає «зайвою».

Таке явище як безробіття є найбільш гострою проблемою, з якою стикається населення України. Причиною такого розповсюдженого явища є неефективність використання робочої сили. Безробіття є негативним явищем, тому що зумовлює скорочення спроможності населення, зменшує кількість платників податків та призводить до виникнення додаткових витрат на підтримку безробітних.

У своїй сукупності соціальні ризики покладені в основу побудови й функціонування державної системи соціального захисту, фінансових і матеріальних механізмів, покликані забезпечити реалізацію права на соціальне забезпечення будь-якій особі, що потребує цього. Отже, дослідження соціальних ризиків є доволі актуальним та важливим питанням, яке потребує подальшого вирішення [1, с. 89].

До соціальних ризиків відносять безробіття. Це складне соціально-економічне явище, при якому частина економічно активного населення не має роботи й заробітку. Існує декілька видів безробіття, серед яких:

1. Циклічне (кон'юнктурне) безробіття виникає внаслідок коливань економіки.

2. Сезонне безробіття — результат природних коливань кліматичних умов протягом року або коливань попиту. Зникає протягом року.

3. Панельне безробіття (у розумінні монетаристів — природне безробіття): відсоток безробіття, який неможливо усунути навіть при найкращому розвитку кон'юнктури. Цей вид безробіття виникає внаслідок добровільного та структурного безробіття. Це та група безробітних, які не можуть знайти роботу у зв'язку з кваліфікацією, віком, станом здоров'я, місцем проживання або недостатнім бажанням до праці.

4. Фрикційне безробіття (тимчасове) виникає, коли люди тимчасово знаходяться без роботи в результаті зміни місця праці, професій. Цей вид безробіття виникає в короткостроковому вимірі.

5. Структурне безробіття (технологічне) виникає в результаті зміни структури економіки, викликане науково-технічним прогресом і зміною структури потрібних кадрів.

Оскільки головною причиною безробіття є незбалансованість попиту і пропозиції робочої сили, саме тому в державі повинна втілюватись активна політика, яка складається із заходів, спрямованих на: збільшення попиту на робочу силу з боку державного та приватного сектора економіки; підвищення конкурентоспроможності робочої сили та забезпечення відповідності робочої сили і робочих місць; вдосконалення процесу працевлаштування.

Можна виділити основні напрямки подолання безробіття в Україні: підвищення добробуту населення за рахунок особистого трудового внеску, підприємництва та ділової активності; стимулювання створення нових робочих місць і відкриття нових компаній на проблемних територіях за допомогою пільгових кредитів і податкових пільг, навчання керівних кадрів і консультування з питань ведення бізнесу, субсидій на дослідження і розробки, надання доступу до нових технологій, субсидій на підвищення кваліфікації або перепідготовку постійних працівників, які можуть першими втратити свою роботу [2, с. 33].

На жаль, так склалось, що в Україні таке явище як безробіття відносять до традиційних соціальних ризиків. Якщо взяти до прикладу США, то в них таке явище існує, але не в таких високих показниках і з цим активно працюють. Це показник того, що рівень безробітних в Україні зашкалює і всі дії, які застосовуються не є ефективними.

Вирішення соціальної проблеми зайнятості та безробіття повинно здійснюватися в умовах посилення координуючої та регулюючої функції в діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо ефективного працевлаштування та використання безробітних [3, с. 115].

На сучасному етапі, тільки завдяки соціальному діалогу трьох інститутів: держави, роботодавців та профспілок, з однієї сторони, та настрій і зусилля самого безробітного – з іншої, здатні вирішити комплекс проблем зайнятості у сучасному суспільстві.

Таким чином, необхідно приділяти значну увагу дослідженню та виявленню соціальних ризиків на ранніх етапах їх утворення, з метою подальшої їх нейтралізації на державному та суспільному рівнях.

Список використаних джерел

1. Бологіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. / Н.Б. Бологіна – К.: Знання, 2005. – 615 с.
2. Полуяктова О.В. Проблеми безробіття в Україні: Навч. посіб. / О.В. Полуяктова – К. : Економіка і суспільство, 2016. – С. 31-35.
3. Фатєєнко Н.В. Соціально-економічні наслідки безробіття: Навч. посіб. / Н.В. Фатєєнко. – К.: Наукові погляди, 2007. – С. 114-117.

Ключові слова: соціальне забезпечення, соціальний ризик, безробіття, традиційний соціальний ризик, соціальний захист.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Андропова В. А.